

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 4 (116)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
21 лютого '20

На захист рідної мови

Історія цього міжнародного свята, на жаль, має трагічний початок. 21 лютого 1952 року у Бангладеш (Східний Пакистан) пакистанська влада жорстоко придушила демонстрацію людей, які виражали свій протест проти урядової заборони на використання в країні своєї рідної – бенгальської мови.

Відтоді щороку Бангладеш відзначає день полеглих за рідну мову. Саме за пропозицією цієї країни ЮНЕСКО проголосило 21 лютого Міжнародним днем рідної мови. В Україні він відзначається з 2002 року, мета – зміцнення державотворчої функції української та сприяння вільному розвитку і використанню інших мов національних меншин України.

Про тарифи – окремий сайт

Уряд запустить окремий сайт про тарифи на житлово-комунальні послуги. Про це повідомила на своїй фейсбук-сторінці заступниця голови Офісу президента Юлія Ковалів. «Невдовзі уряд запустить окремий сайт,

на якому буде оприлюднено всі тарифи, їх структура в кожному місті. І кожен з нас зможе самостійно перевірити, за що приходять платіжки і куди йдуть сплачені гроші», – прокоментувала нововведення чиновниця.

Поставлять діагноз медреформі

Президент Володимир Зеленський повідомив, що збере колегію із видатних спеціалістів медицини, аби вони проаналізували медичну реформу. «Я хочу, щоб вони дали нам всі висновки

з приводу частини реформи, яка була, частини (реформи), яка буде в майбутньому. Щоб і у нас, і у лікарів, і у людей не було в майбутньому ніяких сюрпризів», – сказав глава держави.

Будьмо пильними!

Поліція Кропивницького затримала чотирьох жінок, котрі під приводом продажу товарів проникли до помешкання приватної особи та заволоділи грошми. Потерпіла намагалася самотужки наздогнати злодіїв, але ті швидко зникли на автомобілі. Описаний нею транспортний засіб поліцейські помітили вже за межами міста і

зупинили його. Громадянкам (наймолодшій – 43, найстаршій – 56 років) повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 186 (грабіж) Кримінального кодексу України. В разі доведення провини на них чекає позбавлення волі на строк від чотирьох до восьми років.

Є свій дитсадок

Не один рік нарікали жителі Володимирівки на те, що в селі не діє дитсадок. І от мрія тутешніх родин, в яких є дошкільнята, здійснилася – «Малютка» відкрилося. Тим самим ще раз підтвердилася спроможність Катеринівської об'єднаної територіальної громади. Ремонт приміщення «Малютка» виконано за кошти з бюджету ОТГ, з нього ж фінансується цей заклад.

Як розповіла директор «Малютка» Анастасія Ляхова, в закладі – одна група, до якої приймають дітей у віці від трьох до семи років. Нині в ній – дев'ятеро

вихованців, усі – до п'яти років.

– Більшість дітей – з однієї вулиці у Володимирівці, – зауважила Анастасія. – Деякі познайомилися між собою до того, як батьки віддали їх до дитсадка, – на майданчику в центрі села.

– І ніхто не заплакав, коли їх уперше привели сюди. А з міськими дітьми таке трапляється, – розповіла вихователька Юлія Шведюк, яка раніше працювала в дитсадку в обласному центрі. – Сільські діти – комунікабельні, швидко адаптуються до нового середовища.

– Діти з першого дня вияв-

ляють таланти, – продовжила Анастасія Ляхова. – Уже бачимо, хто до танців має хист. А віршики усі гарно розказують. Є такі, що й у Діда Мороза вже не вірять. А деякі щодня чекають, що він прийде іще. Їм сподобався новорічний ранок в дитсадку.

У закладі – гарні сучасні меблі й іграшки. Минулого тижня тутешній «парк» іграшок суттєво поповнився – самоскидами (для хлопчиків) й колясками з ляльками (для дівчаток), подарованими АТ «Кіровоградське рудоуправління».

Закінчення на стор. 2

Тетяні Кухті,

депутату Катеринівської сільської ради, – з нагоди дня народження

Як добрих, чуйних, душевних жінок характеризує наука про імена тих, кого звать Тетянами. А зимових Тетян – ще й як вольових, сильних, відповідальних.

Це – і про Вас, дорога наша Тетяно Олександрівно! За ці риси шануємо і любимо Вас.

Нехай же й надалі Вам усе вдається – і в громадській роботі, і на сімейному поприщі! Бажаємо Вам та Вашій родині доброго здоров'я, щастя, благополуччя, удачі.

Жителі Катеринівки

Катерині Степанівні Даниловій – з нагоди 80-річчя

Дорога наша матусю, бабусю, прабабусю!

Дякуємо тобі за те, що ніжними руками виліпила зі своїх дітей та онуків гідних і чесних людей. Бажаємо тобі не втрачати вміння робити життя кожного з нас яскравішим і світлішим, ніколи не сумувати і завжди пам'ятати, що ми тебе любимо!

Ти – наш приклад для наслідування. Ти – зразок ідеальної жінки. Ти – наш натхненник, наймудріший стратег і найнадійніший тил. З тобою не складні ні криза, ні катаклізми. З днем народження, рідненька! Дай Бог тобі довгих і щасливих років, адже нам потрібно ще багато чому в тебе навчитися. Бажаємо тобі здоров'я, всіма іншими благами тебе забезпечимо. Ми тебе дуже любимо!

Твоя родина

Наші розумники

Завершився другий етап всеукраїнських предметних олімпіад. Призерами на цьому етапі змагань стали такі учні ліцею Катеринівської сільської ради «Нова школа»: Руслана Іванченко (11-А клас, посіла третє місце в олімпіадах з української мови і літератури та з російської мови, перші – з правознавства та з інформаційних технологій), Олексій Окулов (7-А, третє місце з фізики), Єлизавета Турбала (7-Б, друге місце з хімії, третє – з географії), Назар Профатило (6-А, друге місце з математики), Богдан Гурбич (7-А, третє місце з математики), Владислав Байрачний (11-В, перше місце з трудового навчання – на знімку), Максим Лось (7-В, друге місце з трудового навчання), Владислав Блакитний (9-Б, друге

місце з біології), Софія Протасова (9-В, друге місце з географії), Юлія Кравець (11-В, третє місце з географії), Кіра Коваль (9-А, перше місце з інформаційних технологій), Анна Чеботар (10-А, перше місце з інформаційних технологій), Максим Слива (8-А, третє місце з інформаційних технологій). Владислав Байрачний узяв участь ще й у третьому етапі олімпіади з трудового навчання і посів третє місце.

Тим часом відбувся захист наукових робіт учнівської молоді в Малій академії наук, яка діє в Кропивницькому. Олена Навроцька з 11-В класу ліцею Катеринівської сільської ради «Нова школа» зайняла третє місце в секції історичного краєзнавства. Предмет її дослідження – Володимирівка в ХХ столітті.

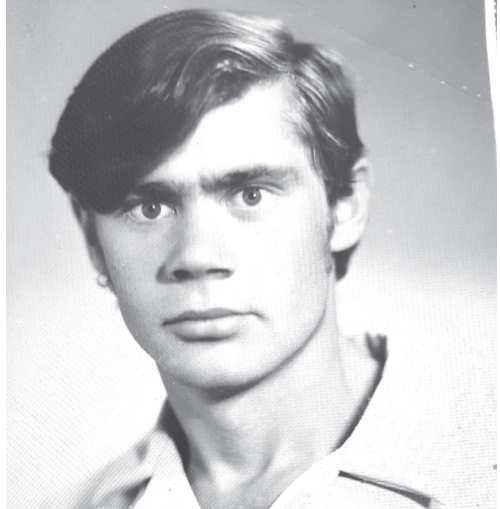
Леонід Слободян: Ніколи не тягло до гайок і болтів, а як лежатиме купа піску чи глини, зверну увагу

– А я знаю Люсю Богатирьову! – сказав Леонід Слободян, впускаючи мене до свого будинку у Володимирівці (познайомитися з Леонідом Васильовичем – роботящим чоловіком, муляром високого класу – мені порадили його односельці, за що їм велике спасибі).

– Ну, Люся Богатирьова, ви про неї в газеті писали, – нагадав Слободян. – Я з нею на будівництві працював. Після того тридцять років не бачилися.

І я згадав жительку Катеринівки Людмилу Богатирьову, з якою спілкувався позаминулого літа. Вона розповіла, як тяжко трудилася, поки сили мала, – на будовах, на асфальтобетонному заводі, як подружилася зі школярами, працюючи прибиральницею в школі. Щоправда, умовити Людмилу Васильову на бесіду мені не вдалося б, якби не її сусідка Тетяна Громова (померла нещодавно), котра наказала: «Люсю, треба!»

А от Слободян охоче поділився спогадами.

– Народився я у Володимирівці, – так почав він. – Тут, у цьому дворі, росла липа, під нею моя пуповина закопана. Мама так казала. Коли я підріс, батько брав мене із собою на тракторну бригаду, він працював в колгоспі механізатором. Хотів мене привчити до тракторів. Я й на причіпці був.

Леонід Васильович має на увазі забуту вже професію причіпника, в обов'язки якого входило сидіти на плузі чи сівалці, причіплені до трактора, і управляти ними. Причіпниками працювали зазвичай хлопці шкільного віку. Багато з них стали тракто-

ристами. Леонід, попри старання батька, до техніки не відчув потягу.

– Бувало, батько, як ремонтував трактор, гукав мені, щоб подав йому ключа на сімнадцять чи чотирнадцять. А я: який він, той ключ? Батько лаявся, – пригадав Леонід Васильович.

І розповів: в юності йому захотілося в місто, тож вступив в ПТУ в Кіровограді, вивчився там на муляра, ця спеціальність прийшлася до душі. Технікум закінчив, уже працюючи на будівництві (тоді була поширена вечірня форма навчання).

– Ніколи не тягло до гайок і болтів, – зізнався. – А як лежатиме купа піску чи глини, зверну увагу. У дев'ятнадцять років оцю хату облицював. Фундамент і стіни були, батько поставив. А я за два дні обклав цеглою.

– Тепло у вас, – сказав я господареві. – Хоч і стеля висока.

– Тепла хата, – підтвердив той. – Раз на добу топлю – і тепло. Я тут, в принципі, й не жив майже. Тільки рік, коли молодим був. Повернувся сюди пенсіонером. У місті є квартира, там жінка хазяйнує.

Далі я дізнався від Леоніда Васильовича, що четвертий розряд він здобув після перших шести місяців роботи мулярем на комбінаті «Кіровоградтяжбуд» і що це не всім з його оточення сподобалося. Мовляв, п'ятнадцять років гаруєш і не маєш четвертого розряду, а пацанові присвоїли. Начальство відповіло заздрісникам так: покладіть цеглу якісно, як пацан. Згодом Слободян здобув п'ятий розряд.

Працюючи в «Кіровоградтяжбуді», Леонід брав участь у зведенні різних споруд на заводах «Друкмаш», «Гідросила», чавуно-

ливарному, «Червоної зірці». Починав муляром, потім став майстром, виконробом.

В молодості йому довелося очолювати бригаду «хіміків». «Хімією» тоді називали шкідливі та інші підприємства, на які направляли людей, засуджених за нетяжкі злочини, та тих, хто, відбувши більшу частину тюремного строку, начебто подавав надії на виправлення.

– Були серед «хіміків» справжні зірвиголови, – розповів Слободян. – Лопату в бетон встромить і каже, що йому краще в зону повернутися, ніж працювати.

По вихідних, у відпустках Леонід Васильович як муляр виконував приватні замовлення – багато хто звертався з проханням звести стіни будинку, цегляний паркан тощо.

– Хата Свети Токаренко – моя робота. Вані Руденко – теж. І не тільки. Саша Ба-

кош, коли задумав побудувати цегляний паркан, теж прийшов до мене: «Дядя Льоня, краще за вас ніхто не зробить». І я зробив.

За словами Слободяна, міські замовники, вперше звертаючись до нього, просили показати зведені ним будинки. Маститий муляр показував.

Працюючи в «Кіровоградтяжбуді», Леонід Васильович ще й брав участь у художній самодіяльності – грав у духовому оркестрі.

– Виступали ми на День будівельника в парку Перемоги, – пригадав. І зауважив, що до музики його долучив знаменитий у Володимирівці дід Микита – Микита Трохимович Ключка, засновник і перший керівник оркестру духових інструментів, який діяв у Володимирівці у 1970-х – 1990-х роках.

У дев'яності роки багато українців, в тому числі будівельників, подалося в Росію

на заробітки. Леонід Слободян – теж. Будовав маєтки під Москвою та в Ленінградській області.

– У дев'яності моя сім'я не бідувала. Тут, в селі, город обробляли, тримали свиню, корову, істи було що. Але гроші потрібні були. Хотілося, щоб діти одягалися не гірше від інших, – Леонід Васильович пояснив, заради кого їздив на чужину. – Платили в Росії нам добре. Гроші ми переказували додому або передавали через когось зі своїх, хто повертався раніше. Привозив із заробітків гостинці. Перед тим, як вирушав у Москву, жінка обмірювала дітей і вручала мені мірки. Я привозив звідти спортивні костюмчики, курточки, трусики, маечки. Там воно набагато дешевше було, ніж тут.

– Якось привіз з Москви відік, – Слободян має на увазі відеомагнітофон. – Купував касети з фільмами. Кум, який на обласному телебаченні працював, записував відеокамерою наші сімейні торжества. Одного разу переглядали ті записи через відік, а теща: «Помру, а ви будете дивитися, як співаю». Вона красиво співала. Відік уже накрився, а касети збереглися.

Показав Леонід Васильович і свої сімейні фотоальбоми. На одній з карточок впізнаю його в молодості – з бородою, в модних штанах кльош, в черевиках на високих підборах.

– Мати як побачила мене вперше з бородою, то не впізнала, – пригадав пенсіонер. – Гукнула батька: «Хтось до нас прийшов!» А батько: «Та це ж Льонька!»

– Тут мої батько і мама, – взяв Леонід Васильович фото, на якому – чоловік і вісім жінок (деякі із сапами) посеред колгоспного поля.

– А це я Таню, жінку, з Катюшею, першою нашою дитиною, забираю з пологового, в мене тоді руки трусилися, – прокоментував інший знімок.

За словами Леоніда Васильовича, в селі йому комфортно. Та й побоюється лишати напризволяще домоволодіння, в яке вкладено багато праці. Якщо довго тут не появлятися, зlodії внадяться. Так і хазяйнують з дружиною: вона – в міській квартирі, він – у батьківській хаті.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Є свій дитсадок

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Опалюється приміщення «Малютка» електричними конвекторами. Є тут і власна кухня. Дітей годують тричі на день. Працює заклад з понеділка по п'ятницю, з сьомої до сімнадцятої тридцять.

Однак, у «Малютці» – ще не всі місцеві дошкільнята. Персонал сподівається, що кількість вихованців закладу найближчим часом збільшиться.

– Можемо прийняти удвічі більше дітей, – сказала Анастасія Ляхова. Також вона від імені батьків вихованців «Малютка» висловила вдячність Катеринівській сільській раді, яка подбала про відновлення у Володимирів-

ці дитсадка. А за підготовку приміщення до роботи Анастасія Ляхова вдячна згадуваній вже Юлії Шве-

дук та Марині Соболь, помічниця вихователя.

– Дівчата натрудилися, – сказала Анастасія. – І прибирали в кімнатах, й меблі складали.

Віктор ІВАНЕНКО

Пам'ятатимемо довіку

Гірка звістка про непоправну втрату сколихнула нещодавно наш колектив – пішла із життя Тетяна Іванівна Громова, яка понад 40 років віддала навчання та виховання підростаючого покоління.

Молодою, енергійною прибула вона до Катеринівки і стала частиною її.

Успішна історія Катеринівської школи розпочалася саме тоді, коли її очолила Тетяна Іванівна. Борець за природу, Тетяна Іванівна сходинок за сходинок піднімала Катеринівську школу на освітянський олімп, долаючи труднощі щоденною працею, наполегливістю.

Згадуватимемо її як мудрого вчителя, який відкривав дітям невичерпний світ знань, вимогливого директора, який зумів згуртувати навколо себе талановитих педагогів, гарного наставника, до якого можна було звернутися за порадою.

Тетяна Іванівна виховала не одне покоління, розв'язала тисячі проблемних задач. І враз не стало цієї доброї і щирої людини. Світлий, добрий спомин про Тетяну Іванівну назавжди залишиться в серцях тих, хто її знав.

Педагогічний колектив ліцею «Нова школа»
Катеринівської сільської ради

Вона була мудрою людиною

Пішла з життя Тетяна Іванівна Громова.

Прибула в наш край Тетяна Іванівна в 1950-х роках. Молодою, енергійною починала вчителювати в Грузьківській школі. Викладала російську мову і літературу, була класним керівником у 10-у класі. Добрим словом її згадують перші випускники – Світлана Черненко, Павло Булгак, Василь Фулга, Микола Згравець і багато інших.

Після кількох років роботи в Грузькому Тетяна Іванівна очолила школу в Катеринівці. Усі ми, кому випало працювати з Тетяною Громовою, пам'ятаємо її як мудрого вчителя і вмілого керівника. Вона любила свою роботу, була хорошим наставником, організатором. Понад сорок років віддала освіти. А стільки добрих справ зроблено під її керівництвом для благоустрою нашого села, школи!

Світлу пам'ять про Тетяну Іванівну Громову ми, катеринівці, назавжди збережемо у своїх серцях.

Валентина ТКАЧЕНКО, ветеран педагогічної праці

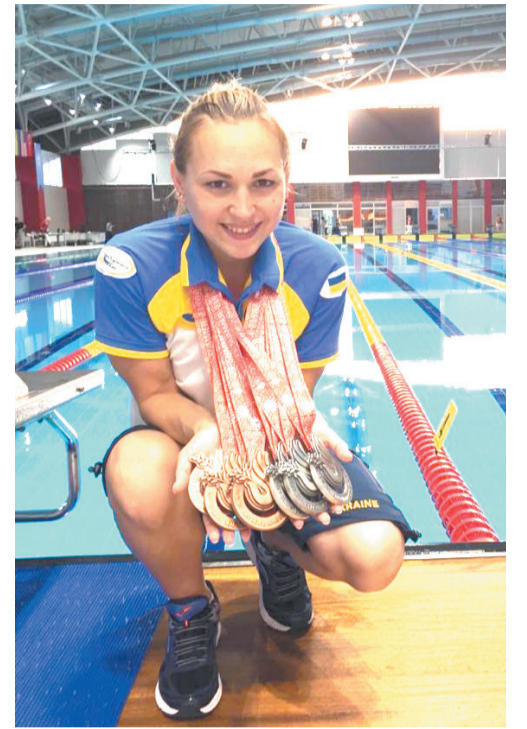
Та, що відчуває воду

займатися тільки плаванням. Ми підтримали її.

Давно помічено: якщо бажання людини співпадає з можливостями, успіхи не забаряться. Так сталося і з Ірою. Їй подобалося займатися плаванням і вже невдовзі вона на різних міських та обласних

додає: – Ще, як казав, на жаль, уже покійний тренер Володимир Володимирович, вона відчуває воду, а вода відчуває її, і в цьому її сила.

– Коли на літо закривався басейн, ми всією сім'єю ходили плавати на ставок, – згадує сестра Наталія, – й Іра намагалася

– Коли була ще малою – дев'ятидесяти років, – продовжує Ольга Якимівна, – вона дуже за нами скучала, тому, якщо збори тривали два-три місяці, я

їхала разом з нею й влаштувалася в тому місті на роботу. Зараз потреби в цьому вже немає. Але все одно провідуємо її.

Щодо батьків і сестрички, то Ірі дуже пощастило. Заради неї вони й мову жестів вивчили і вчать цьому навіть внучку Марійку (Наталіну дочку), у всьому підтримують.

– Вона в нас дуже красива й талановита. Ми всі її дуже любимо, – каже на закінчення Ольга Якимівна.

Невдовзі Іра поїде до Києва готуватися до чемпіонату світу. Побажаймо ж їй – тій, що відчуває воду, – повернутися з медалями найвищого гатунку.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

На знімках: Іра Терещенко (крайня праворуч) з мамою і сестрою; Іра з ужином медаль торішнього чемпіонату світу; вода – її стихія.

змаганнях почала посідати призові місця.

Її справжній злет почався під керівництвом відомого тренера Володимира Володимировича Манька. В 2009 році вона потрапила на свої перші Дефлімпійські ігри, що проходили в Тайбеї (столиця Тайваню, КНР). Здобути медалі не пощастило (посіла четверте й п'яте місце), але здобутий тоді досвід виявився на вагу золота.

То була перша її закордонна поїздка. Каже, вражало все – і чистота вулиць, і привітність та доброзичливість місцевих жителів. Щоправда, на моє запитання, де їй найбільше сподобалося, назвала Сполучені Штати Америки, де їй теж випало побувати.

На Іграх в Болгарії здобула серед членів збірної нашої країни найбільшу кількість медаль – п'ять. На минулорічному чемпіонаті світу – вісім. Всього в її скарбничці вже сорок вісім медаль тільки міжнародного рівня, а ще ж є нагороди чемпіонату України, інших змагань.

Зовні ж Іра не справляє враження атлетичної, дужої спортсменки.

– Іра не любить відставати, завжди прагне бути серед лідерів, – розкриває «секрет» успіхів дочки Ольга Якимівна й

всіх випередити. А плавали ми не погано, наприклад, наш тато, Іван, в молодості теж був спортсменом.

Наталю доповнює мама:

– Фактично плавати Іру навчив батько, і вже в шість років вона переплівала обознівський ставок в обидва боки, а він там не вузький.

Старанність, наполегливість допомагали Ірі і добре навчатися. Після школи закінчила інститут. Щодо різних там гаджетів (смартфонів, комп'ютерів), то володіє ними вільно, адже це – її вікно у великий світ.

У серпні минулого року «Наша громада» вітала Ірину Терещенко із здобуттям на чемпіонаті світу з плавання в далекій Бразилії цілого грона медаль – чотирьох срібних та чотирьох бронзових. Газета не могла не згадати про успіх видатної спортсменки, адже вона – наша землячка, народилася в Обознівці.

Тоді ж виникло бажання розповісти про Іру трохи більше: може, комусь прислужиться її досвід досягнення спортивних вершин. Але зустрітися все не вдавалося – то вона перебувала на зборах збірної, то брала участь у змаганнях. До батьків, у Кропивницький, приїздила, коли була вільною, та й то не надовго, адже життя її давно вже розплановане по днях і навіть годинах.

І ось нарешті багаторазова чемпіонка України, призерка чемпіонатів Європи та світу, учасниця трьох Дефлімпійських ігор 2009, 2013, 2017 років заслужений майстер спорту України з плавання переступає поріг редакції. Разом з нею – мама Ольга Якимівна і старша сестра Наталія. Вони мають допомогти мені спілкуватися з Ірою, оскільки дівчина народилася з вадами слуху.

Зрозуміло, що перше моє запитання стосувалося вибору виду спорту – чому його було зроблено на користь плавання?

– А Іра сама так вирішила, – каже Ольга Якимівна. – З Обознівки в Кропивницький ми переїхали, щоб не віддавати її до інтернату. Була вона енергійною, активною, і вчитель порадив нам записати її до спортивних секцій. Шукала себе в гімнастичній, баскетболі й волейболі, а коли в другому класі на запитання тренера з плавання Юлії Анатоліївни Ковальової відвідала басейн, сказала, що буде

1953 рік для громадян СРСР став пам'ятним такими подіями. У січні преса повідомила про викриття «змови кремлівських лікарів-шкідників» (дев'ятьох видатних лікарів, більшість з яких – євреї, звинуватили в збивстві секретаря ЦК КПРС Жданова і начальника ГПУ Радянської армії Щербакіна). 5 березня помер голова Ради міністрів СРСР перший секретар ЦК КПРС Сталін, який одноосібно керував державою протягом 29 років. Того ж місяця завершилася кампанія проти «лікарів-шкідників», невдовзі їх звільнили з-під варті. 29 березня опубліковано указ про амністію ув'язнених, засуджених до позбавлення волі на 5 і менше років. Амністія не стосувалася політ'в'язнів. Це спричинило бунт в Особливому таборі № 2 – так зване Норильське повстання. Більшість в'язнів табору були українцями, засудженими до 25 років ув'язнення. Повстання жорстоко придушили. 26 червня арештовано міністра внутрішніх справ Берію, його звинуватили в шпигунстві на користь Великобританії та в незаконних репресіях. 7 вересня першим секретарем ЦК КПРС обрано Хрущова. 23 грудня розстріляли Берію.

Після смерті Сталіна сіль-

ське господарство почали виводити з глибокої кризи. Завдяки голові уряду Маленкову заготівельні ціни на м'ясо, молоко і яйця, які підлягали обов'язковій здачі колгоспам державі, було підвищено, а норми поставок знижено. Але робота в колгоспі все ще винагороджувалася за системою трудоднів, тобто грошей колгоспники не отримували.

Про те, як складалася 1953 року справи в олексіївському колгоспі імені Шевченка (тоді він відносився до Великовоківського району), автор цих рядків дізнався з документів партійної організації, яка діяла при господарстві.

6 січня олексіївські комуністи затвердили склад сільськогосподарської лекторію. До цього органу, покликаного займатися політпросвітою односельців, увійшли Олексій Ковальов, Іван Шпильовий, Тетяна Скиба, Анастасія Колісник, Микола Зубаренко, Іван Дудніченко, Яків Плотніков.

25 січня на зборах парторганізації висунуто кандидатами в депутати Олексіївської сільської ради по Новомихайлівському округу Григорія Григоровича

Сіраченка, завідувача тваринництвом в колгоспі, секретаря парторганізації, по Новомихайлівському – Павла Григоровича Теніченка, голову Олексіївської сільської ради. Довіреною особою Сіраченка обрано Григорія Вдовиченка, тракториста МТС імені Горького, довіреною особою Теніченка – Іллю Давидова, голову колгоспу імені Шевченка.

10 червня комуністи колгоспу розбиралися в такій ситуації: кандидати в члени КПРС Давидов (голова колгоспу!) та Давидчук не подали своєчасно документів про прийом їх в партію й спливали терміни, протягом яких це можна було зробити. Присоромивши Іллю Федоровича й Петра Лукича, учасники зборів продовжили їхні кандидатські терміни.

Партзбори, які відбулися 1 серпня, приурочувалися визначній даті – 50-річчю КПРС. З палкими промовами виступили Григорій Сіраченко, Павло Теніченко. Йшлося про зібранні й про недоліки в роботі парторганізації: «недостатньо керує агітаторами, соціалістичним змаганням, внаслідок чого колгосп

відстає з хлібоздачі, продуктів тваринництва, овочів».

5 вересня олексіївські комуністи слухали звіт секретаря парторганізації Григорія Сіраченка про роботу за останні 12 місяців. Йому дісталася «за недостатню роботу». І не тільки йому. Зокрема, комуніст Вдовиченко наголосив: «трудова дисципліна в колгоспі розвалена зверху». Він же й назвав одного з колгоспних начальників, який «що хоче робить, розкрадає колгоспне добро». Комуніст Медведев нарікав на те, що в селі занедбана політична робота. Представник райкому партії Узлов, який брав участь у зборах, теж взяв слово і заявив, що «наш радянський народ успішно іде до перемоги комунізму», що «комуністи мають виховувати колгоспників у дусі комунізму» і т.п.

Наприкінці 1953 року олексіївські комуністи затвердили план розвитку колгоспу на 1954 і 1955 роки. Документом передбачалося: 1954 року надоїти з кожної корови 1650 кг молока, 1955-го – 1700 кг; 1954-го настригти з кожної вівці 4,4 кг шерсті, 1955-го – 4,5 кг; 1954-го отримати від

кожної курки 80 яєць, 1955-го – 90. Крім того, колгосп націлено на збільшення кількості птиці і худоби: на кожних 100 га посівів зернових мало бути 200 курок, 5 – 8 свиней і 5 – 6 корів. На кожну корову мало заготовлятися 5 – 6 тонн силосу. Що стосується рослинництва, комуністи поставили такі завдання: 1954-го зібрати 230 ц картоплі з кожного гектара, 1955-го – 240 ц; підвищити врожайність капусти, цибулі, моркви, помідорів, огірків; побудувати теплицю для овочів, виготовляти для розсади торфоперегнійні горшечки – 70 тисяч штук на кожен гектар.

27 листопада Іллю Давидова, голову колгоспу, приймали в партію. Павло Теніченко висловився за. Федір Медведев – також, але зауважив, що «треба зажадати від Давидова виконання рішень вересневого пленуму ЦК КПРС». Петро Давидчук сказав, що «справи в колгоспі не зовсім гарні, Давидову слід перестроювати роботу відповідно до рішень пленуму». Більшість комуністів колгоспу висловилися за те, щоб прийняти Давидова в КПРС. Йхне рішення мав затвердити Великовоківський райком партії.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Колгоспні хроніки

У школу ходили в сусіднє село, світили дорогу каганцями

– Тут я народився і виріс, – сказав мені якось Олександр Турбала, водій АТ «Кіровоградське рудоуправління», зупиняючи службовий «Фольксваген» біля магазину в Осикуватому, де слід було залишити частину свіжого випуску «Нашої громади».

Зрозумівши, що це – нагода дізнатися цікаві факти з новітньої історії Осикуватого, я попросив Олександра зупинитися на десять – п'ятнадцять хвилин і розповісти, яким село було в часи його дитинства, юності.

– Тоді в Осикуватому жило багато більше людей, ніж тепер, – повідав шістдесятірочний чоловік. – Тут був відділок олексіївського колгоспу. Була тракторна бригада, мені там теж довелося працювати. Я на трактор сів у шістнадцять років. Керував бригадою Нехайченко. Ще раніш в Осикуватому був пташник.

Цікавився в Олександра, в якій школі він навчався.

– В Осикуватому була початкова школа, – відповів той. – Я в ній і навчався перших три роки. У кожному класі – двадцять учнів. Продовжив навчання в олексіївській школі. А старша сестра – в ліснянській. Добиралися в школу пішки. Узимку йдемо в Олексіївку, надворі ще темно. Семи-, восьмикласники – попереду, тримають каганці – консервні банки з гасом. Ми, менші, – позаду.

Питаю, як уживалися осикуватські діти з олексіївськими.

– Ми на кожній перерві билися з місцевими, – згадав співрозмовник. – Вони називали нас сіривцями, ми їх – каганцями. Чому? А хто його зна!

Розповів Турбала й про забави свого дитинства:

– Як ще без штанів і босі ходили, то в хованки гралися. Як підрости – після кожного дощу шукали патрони. Там, де бої були, вимивало патрони, гранати. Дехто із старших підірвався, покалічився.

За словами Олександра, він і однолітки полюбили гратися на руїнах панського будинку в Осикуватому.

– Чув від старших, що пана звали Шатовим, що він мав завод з виробництва цегли. Де саме, не знаю. У дев'яності роки в Осикуватому внадилися чорні археологи, вони шукали скарби на руїнах панського будинку. Я вже тоді там не жив, – розповів Турбала.

Згадав він і про осикуватський клуб часів своєї юності:

– Регулярно показували кіно. Радянські, індійські фільми. Завідував клубом Терещенко. Я, як став заробляти, платівки купував, носив їх у клуб, там програвач був.

Причина теперішньої малолюдності Осикуватого Олександр добре відомо:

– У сімдесятих роках селянам почали видавати паспорти, і багато перебралося в міста. В першу чергу – молодь. Люди старшого віку міркували: вік у кізях колулаємося, нехай хоч діти поживуть по-людськи. І відправляли дітей вчитися в місто. З моїх однокласників ніхто в Осикуватому не лишився. Порозбігалися хто куди. В Олексіївку перебрався один я. Буває, зустрічаємося. В основному – на гробках.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Різкі зміни клімату в Україні є наслідком підвищення температури на планеті. Найбільше вона зростає в полярних широтах, що зрештою призводить до порушення атмосферної циркуляції та переносу повітряних мас. Тому останнім часом ми дедалі частіше спостерігаємо аномально теплу зиму в Європі і, навпаки, сніг у Саудівській Аравії, Ізраїлі або в Іраку.

Що відбувається з погодою в Україні

Як пояснюють фахівці Українського гідрометінституту, раніше погоду в Україні формували два так звані «центри дії атмосфери», розташовані в Атлантиці. Завдяки саме їм українці відчували холодну повітряну масу взимку і теплу – влітку. Але ситуація змінилась.

– Ми все частіше потрапляємо під вплив Азорського антициклонів, в якому до нас починають надходити повітряні маси або з Атлантики, або з Африки чи Азії, – каже співробітник інституту Віра Балабух. Цієї зими на погоду в Україні вплинув Азорський антициклон, який зараз найактивніший та найпотужніший за останні 40 років. Він навіть дістає стратосфери, де вчорні зафіксували рекордні майже 100°C і швидкість вітру до 600 км/год.

За першими прогнозами, зробленими фахівцями світових кліматичних і метеорологічних центрів, прийдешні весна і літо можуть бути теплими, а подекуди навіть аномально теплими.

За тими ж прогнозами, в Україні кількість опадів зменшуватиметься, а тривалість періодів посухи зростатиме. Така тенденція негативно впливатиме на сільськогосподарське виробництво. Якщо вона збережеться,

то ми матимемо дуже сумну картину, – кажуть в Укргідрометцентрі.

Через брак снігу взимку, відповідно й повноцінної повені, навесні передбачається висихання частини річок та озер, тому варто вже сьогодні подумати про створення штучних водойм.

Ваше здоров'я

Радить відома травниця

Відома українська травниця Олена Зайцева свого часу казала: «Не хочете нічим хворіти – накопайте собі три кореня – лопуха, пирію і кульбаби. З цих коренів ви зробите відвар і будете його пити».

Корінь пирію

Не існує жодного захворювання, яке б не лікував цей корінь. Не дарма ж ним рятуються всі діки і домашні тварини.

Настій і відвар з коренів пирію використовують при водянці, різних набряках, дисфункції і запаленні сечового міхура, каменях у нирках і жовчному міхурі, всіх легених захворюваннях, хворобах кишечника, цукровому діабеті, гіпертонії, дисфункції яєчників у жінок, остеохондрозі, ексудативному діабеті, фурункульозі.

Корінь пирію – чудове беззастойливе при подагрі, ревматизмі, артриті.

Корінь кульбаби

Корінь кульбаби допомагає при анемії, раку шлунка і печінки, з його допомогою лікують захворювання суглобів, запалення лімфатичних вузлів, діабез.

Корінь реп'яха

Спираючись на свій багаторічний досвід, Олена Федорівна стверджує, що лопух лікує онкологічні захворювання. Крім цього, він допомагає при цукровому діабеті, бронхіті, гаймориті, лікує суглоби, судини і серце. Корінь лопуха навіть використовували в лікуванні стійкого гепатиту С.

Лопух позбавляє від холециститу, дробить камені в нирках і жовчному міхурі. Він сприяє регенерації шкіри при опіках, пролежнях, екземі, трофічних виразках, псоріазі, червоному

вовчаку, загоює гнійні рани, зупиняє випадіння волосся.

Травниця говорила, що найбільшу цінність коріння рослин має ранньою весною, але і восени їх викопувати також можна. Викопані корені потрібно вимити, просушити, нарізати для зручності.

Щоб правильно заварити коріння, потрібно взяти 1 ст. л. сухих подрібнених коренів і залити їх 2 склянками окропу. Кип'ятити 10 хвилин, потім настоювати 2 години. Процідити відвар і пити по 1/2 склянки тричі на день за 10–15 хвилин до їди.

Можна приготувати збір з коріння лопуха, пирію і кульбаби, змішавши їх в рівних пропорціях, а можна приймати їх окремо: тижень – корінь лопуха, тижень – кульбаби, тижень – пирію.

За словами Олени Зайцевої, рослини лікують повільно, непомітно, тому і лікуватися ними слід не менше місяця. Щоб не звикнути, потрібно потім зробити перерву приблизно на 5 днів, а потім пити далі. Запущене захворювання потрібно лікувати 3–5 місяців.

Перед застосуванням проконсультуйтеся з лікарем!

Тойцею вдома

Сьогодні ми захоплюємося борщем, варениками, пампушками. Але ж були й інші українські страви, не менш смачні й корисні.

Наприклад, **шарпанина**. Спочатку готували рибну юшку, а потім в неї додавали борошно, олію, яйця і замішували тісто. Додавали шматочки риби і запікали. Схоже на рибний пиріг, але

шарпанина набагато ситніша і ароматніша. Про цю страву, до речі, писав український письменник Іван Котляревський у своїх творах.

Гамола – це неймовірно смачна українська страва. Для її приготування запікали яблука, витягали з них м'яке пюре, змішували з борошном і вівсянкою і

Забуті українські страви

Крупки – ця страва була дуже популярною на Полтавщині. Готували її так: пшоно засипали у широку миску, поливали збитими яйцями, посипали борошном і починали качати суміш. Так робили, доки кожна крупинка не була обкачана в борошно і яйце й ставала більшою (процес приготування займав

2–3 години). Потім цю крупу підсушували, засипали в курячий бульйон і варили зі спеціями. Можна й не варити, а запікати та подавати із соусом.

Цікаво, що раніше, поки у нас не з'явилася картопля, у стравах переважала ріпа. Однак, сучасним українцям вона може не сподобатись, адже цей продукт гірчить.

Морква раніше була фіолетовою, ті ж яблука чи буряки були зовсім інших сортів. GMO та природна еволюція повністю змінили розуміння їжі. Навіть білого хліба не було, готували лише із житнього борошна.

запікали у вигляді оладків. Вони виходять хрусткі зовні і м'які всередині. Це один з прекрасних варіантів сніданку в сезон яблук.

Тетеря – це козацька страва, яка схожа на куліш, але готується з пшоно і заправляється рідким гречаним або житнім тістом. Приправляють її салом або смаженою цибулею. Пісню тетерю іноді заправляли хрином з квасом. Ця страва була дуже популярною в козацькому побуті, її ще називало «рябко в горщику». Однак на початку ХХ століття